

vodu práva soukromého. Projev vůle, obsažený v nař. výnosu, učinil žal. úřad jako orgán čsl. státu, jenž vystupuje tu jako nástupce býv. státu uh., který jako spolukontrahent uvedené firmy částku 5.000 K jako úhradu honoráře příslušejícího st-li pro něho přijal. Projev žal. ministerstva v nař. rozhodnutí nemá proto právní povahy rozhodnutí neb opatření úřadu správního ve smyslu § 2 zák. o ss, jak jeho pojmové znaky byly shora vytčeny, nýbrž sluší jej kvalifikovati jako prohlášení orgánu strany. Projev tento nemaje znaků rozhodnutí neb opatření ve smyslu § 2 zák. o ss nemůže býti předmětem stížnosti k nss-u.

Č. 12.179.

Pojištění úrazové. — Řízení správní (Slovensko): * Proti určení náhrady nákladů místního šetření v případě § 92 odst. 2 zák. čl. XIX:1907, provedeného proti zaměstnavateli okresní nemocenskou pojišťovnou, jde odvolání přímo k ministerstvu sociální péče.

(Nález ze dne 2. prosince 1935 č. 12.133/33.)

V ě c: Okresní nemocenská pojišťovna v H. proti ministerstvu sociální péče o náklady místního šetření ve věci úrazového pojištění.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okresní nemocenská pojišťovna v H. výměrem z 22. listopadu 1932 uložila podle § 92 zák. čl. XIX:1907 fě Z. a B. ve V., aby zaplatila do 15 dnů náklady místního šetření, provedeného orgánem pojišťovny dne 11. října 1932, částkou 195 Kč 90 h. Ministerstvo soc. péče k odvolání zúčastněné fy zrušilo nař. rozhodnutím napadený výměr okr. nemoc. pojišťovny pro nesprávné poučení o opravných prostředcích s tímto odůvodněním: »V daném případě jedná se o předpis útrat vzešlých pojišťovně vysláním úředníka k stěžující si fě za účelem zjištění dat potřebných k stanovení odškodného pro pojištěnce Michala P. v důsledku jeho úrazu. Povinnost zaměstnavatelovu k náhradě těchto útrat stanoví § 92 zák. čl. XIX:1907, podle něhož pojišťovna náhradu také předepsala. Než poučení o opravných prostředcích k výměru pojišťovny připojené, že nespokojená strana může se odvolati do 15 dnů od doručení výměru k ministerstvu soc. péče, dané pravděpodobně vzhledem k ustanovení § 20 odst. 3 cit. zák. čl., jest nesprávné, ježto § 92 obdobně, jako je tomu u § 20 odst. 3 cit. zák. čl., nestanoví speciálně místo, kam lze se z tohoto výměru odvolati, a nemá v tom směru vůbec žádného ustanovení. Proto dlužno použití v daném případě, pokud se týče kompetenčních předpisů o postupu při rozhodování této sporné otázky, jediné ustanovení § 156 cit. zák. čl., jenž stanoví, že sporné otázky mezi pokladnami se strany jedné a zaměstnavateli se strany druhé o závazcích platebních rozhoduje průmyslová vrchnost podle § 176 zák. čl. XVII:1884, jíž v I. stolici jest nyní vzhledem k zák. č. 125/1927 Sb. okresní úřad. Pokud snad pojišťovna připojila k výměru výše uvedené poučení o opravných prostředcích vzhledem k poslední větě § 92 zák. čl. XIX:1907, dlužno poukázati na to, že tento striktní

předpis jedná pouze o použití posledního odstavce § 20 cit. zák. čl. na případy § 92, kteréžto ustanovení však se týká jen povahy úředníků, propůjčené těmto při vykonávání kontroly. Nelze však na daný případ vztahovati odst. 3 § 20 cit. zák. čl., jenž obsahuje speciální ustanovení o kompetenčním postupu výlučně jen pro případy předpisu výloh podle § 20 cit. zák. čl. Bylo proto napadený výměr zrušiti, ježto nesprávné po-
učení o opravných prostředcích nemůže býti straně na újmu.

Stížnosti, jež tomuto rozhodnutí vytýká nezákonnost, musil nss dáti za pravdu.

Jde o náhradu nákladů místního šetření porvedeného orgánem okresní nemocenské pojišťovny v H. v zastoupení Zemské úřadovny pro dělnické pojištění na Slov. ve věci úrazového pojištění (§§ 92 a 118 zák. čl. XIX:1907). Na sporu jest, zda ministerstvo soc. péče v tomto sporu právem vyslovilo svou nepřislušnost k instančnímu rozhodování.

Zák. čl. XIX:1907 v hlavě II. (§§ 12 a násl.) obsahuje pravidla o ohláškách v pojištění úrazovém a nemocenském, v § 20 odst. 1 jedná o prohlídkách podniku za účelem dozoru, kterak zaměstnavatel plní povinnosti v této hlavě stanovené, a za účelem zjištění dat závazných pro pojištění a zařazení do nebezpečenské třídy, a v odstavci 3 téhož paragrafu pak stanoví oprávnění nemoc. pokladny v případě, že zaměstnavatel povinností svých neplní a nepředloží pokladně žádané údaje ani ve stanovené lhůtě, neoznámená data dáti svými vlastními orgány, vyslanými na útraty zaměstnavatele, na místě samém si opatřiti. »Útraty tohoto řízení, proti jejichž stanovení jest možno se odvolati k státnímu poj. ústavu (nyní min. soc. péče podle § 30 vl. nař. 199/1922 Sb.) buďte při neplacení vymáhány cestou správní.« V posledním odstavci tohoto §u pak se stanoví, že zmíněným orgánům Zemské úřadovny, resp. okr. nemoc. pokladny náleží v řízení podle tohoto §u úřední vlastnost jako orgánům průmyslové vrchnosti. Paragraf 92, podle kterého v daném případě byla předepsána zaměstnavateli náhrada nákladů místního šetření, má toto znění: »Zaměstnavatelé jsou povinni na požádání Zemské úřadovny pro dělnické pojištění, pokud se týče okresní dělníky pojišťující pokladny, předložiti do 8 dnů údaje, které se od nich požadují, aby odškodné mohlo býti stanoveno. Kdyby zaměstnavatel od něho požadovaných údajů ani na opětovné vyzvání během dalších pěti dnů nepředložil, jest Zemská úřadovna pro dělnické pojištění, pokud se týče okresní dělníky pojišťující pokladna, oprávněna, svůj vlastní orgán na útraty liknavého zaměstnavatele na místo samé vyslati a potřebné údaje tímto způsobem si opatřiti, a musí zaměstnavatel tomuto orgánu potřebné údaje dáti k dispozici. Na tyto orgány má se rovněž použití posledního odstavce § 20.«

Ze srovnání předpisů zde citovaných jest zřejmo, že § 92 obsahově jen opakuje a pro úsek úrazového pojištění jen blíže rozvádí všeobecnou normu § 20 o ohlašovací povinnosti zaměstnavatele a opakuje i sankci postihující její zanedbání. Uváží-li se ještě, že kompetenčního předpisu § 156, na který žal. úřad se odvolává, nelze na daný spor použítí, poněvadž se týká pouze pojištění nemocenského (»závazky platební a náhradní z nemoc. pojištění . . .«), kdežto zde jde o případ pojištění úrazového, že rovněž nelze použítí předpisu § 157, jenž upravuje

sice instanční pořad ve věcech úrazového pojištění, avšak výslovně pouze pro spory o pojistné a zařazení (§§ 34 a 36), přihlédně-li se dále k tomu, že sám § 92 stilisací své poslední věty: Na tyto orgány má se rovněž použití posledního odstavce § 20, akcentuje souvislost § 92 s § 20, nutno podle názoru nss-u přisvědčiti stížnosti, že § 92 jest jen pokračováním § 20 a že proto kompetenční předpis § 20 platí i pro případ § 92.

Z tohoto ovšem plyne, že stejně jako v případě § 20 odst. 3 i v případě § 92 odst. 2 proti určení náhrady nákladů místního šetření, provedeného proti zaměstnavateli okresní nemocenskou pojišťovnou, jde odvolání přímo k ministerstvu soc. péče. Nezbylo proto nežli nař. rozhodnutí, jež je vybudováno na odchylném právním názoru, zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 12.180.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
I když předpisuje pojistné z úřední moci podle § 16 zák. č. 221/24 Sb., musí si okresní nemocenská pojišťovna pro předpis opatřiti individuální skutkový podklad a nesmí v žádném směru, tedy ani co do doby příspěvkové, postupovati podle volné úvahy neb libovolně.

(Nález ze dne 2. prosince 1935 č. 16.346/33.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 9581/31.

Věc: Okresní nemocenská pojišťovna v H. proti zemskému úřadu v Bratislavě o sociální pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Okr. nemoc. pojišťovna v H. platebním výměrem ze 14. března 1932 po revizi provedené 28. ledna 1932 předepsala Ladislavu Cs. v Sobrancích podle § 16 zák. č. 221/1924 Sb. pojistné nemocenské, invalidní a starobní na dobu od 1. ledna 1927 do 31. prosince 1931 za zaměstnance uvedené v připojeném seznamu částkou 23.020 Kč 35 h včetně úroků z prodlení. Tento platební výměr byl v pořadu stolic zrušen nař. rozhodnutím s tímto odůvodněním: »Výměr doručen byl zaměstnavateli 21. března 1932 a bylo mu sděleno, že dodatečný předpis byl uskutečněn podle § 16 cit. zák., ježto zvláštní kalkulací z nádenických mezd přihlášených v jednotlivých letech u finančních úřadů okr. nemoc. pojišťovna zjistila denní mzdu 8 Kč a ježto takto ohlášené nádenické mzdy byly prý vyplaceny 131 nepřihlášeným dělníkům, z kterých na každého připadá v r. 1928 prac. dní 24, v r. 1927 prac. dní 31, v r. 1929 prac. dní 23 a v r. 1931 prac. dní 23. U přihlášených deputátů zjišťuje v odůvodnění výměru okr. nemoc. pojišťovna bez udání pramenů roční požitky na 3.071 Kč, kdežto zaměstnavatel prý přihlásil jen 2.971 Kč. V průběhu správního řízení nepopírá okr. nemoc. pojišťovna, že v nádenických mzdách, ohlášených daňovým přiznáním, zahrnuty jsou výdeje režijní a sama označuje listiny k daňovým účelům vedené za fiktivní (str. 7 a 8 zápisnice z 28. dubna 1932, list 7).